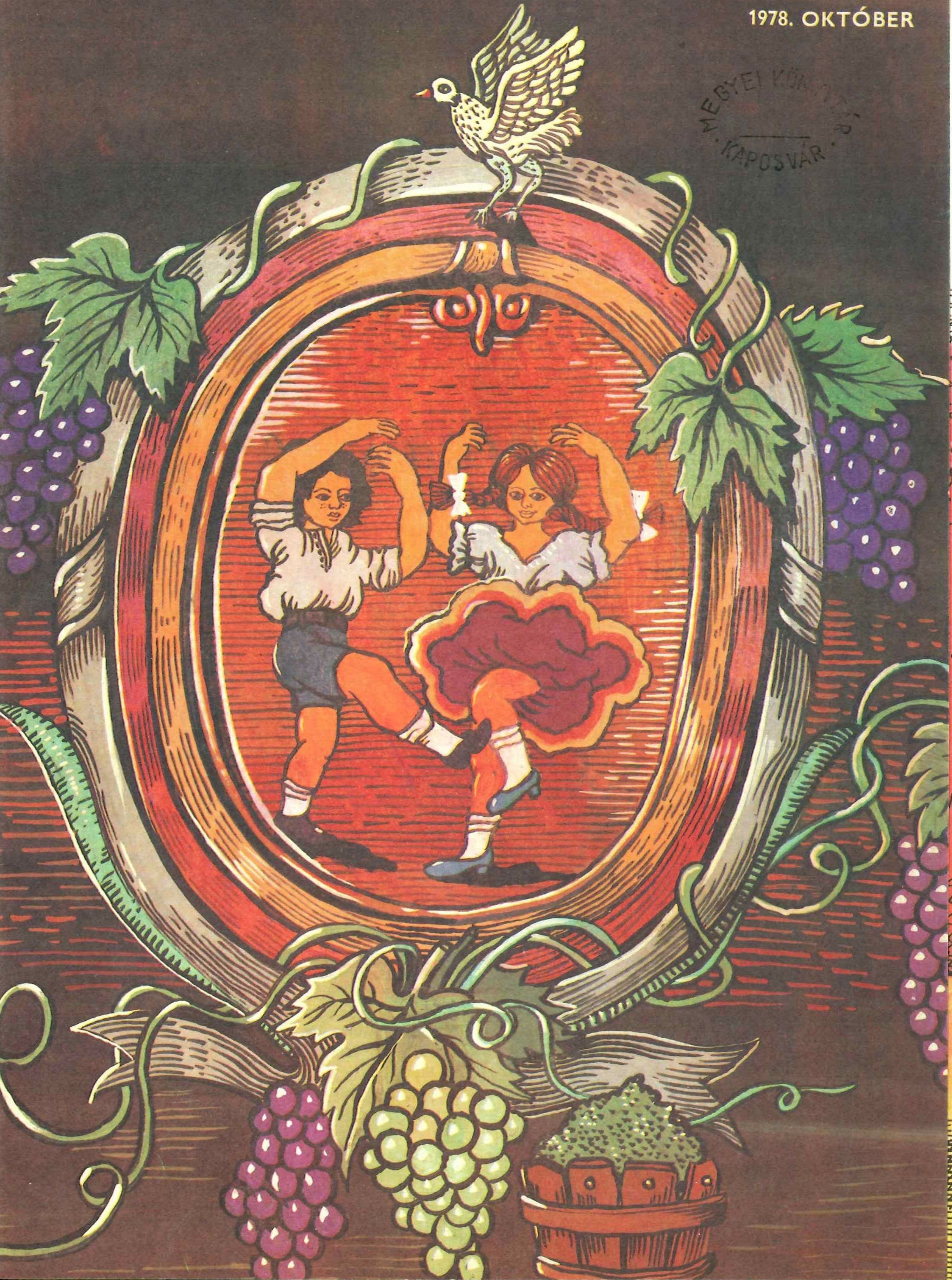
kisdobos

1978. OKTÓBER

Éppen száz esztendeje, október 21-én született irodalmunk kiemelkedő alakja, Krúdy Gyula. Szülővárosa: Nyíregyháza. Első írása 15 éves korában jelent meg nyomtatásban. Több ezer elbeszélés, igen sok regény és színmű szerzője. Több száz írása kimondottan nektek, gyerekeknek szól. Közülük választottuk a következő elbeszélést.

Krúdy Gyula

A VÉN TORONYÓRA

A vén toronyóra csöndesen mutatta az idő járását. Sohasem pihent, éjjel-nappal ébren volt. A napnak akármelyik szakában pillantottunk a toronyórára, mindig megláthattuk rajta az időt. Éjjelente pedig búsan, csöndesen kongatta el az órákat.

Ez a vén toronyóra arról volt nevezetes, hogy sohasem tévedett egy perccel sem. Nem késett, nem sietett. Messze földön híres volt a vén toronyóra. Ha a környékbeli emberek bejöttek a városba, néha a kocsiderékben, a puha széna között egy tucat kakkukos órát is hoztak magukkal hazulról. A kakkukos órák mutatóját a pontos toronyóra szerint igazították, aztán mentek haza. Most már tudták a helyes időt.

Történt egyszer, hogy a vén toronyóra, midőn már évszázadok óta mutatta az idők járását, megállott. Hogy történt ez? Egy reggel hiába néztek a városka lakói a toronyórára. A nagy barnára kopott mutatók mozdulatlan álltak.

— Valami nagy szerencsétlenség fenyegeti a várost — mondogatták az emberek, és szaladtak a város legokosabb emberéhez, a polgármester úrhoz. Ha olyan okos ember a polgármester, bizonyosan megtalálja a módját annak is, hogy újra járjon a híres toronyóra. A polgármester úr, amikor az emberek hírül vitték neki a különös eseményt, éppen azzal volt elfoglalva, hogy két vásott fián hegedült a pipaszárral.

— Majd adok én nektek — mondta —, csak még egyszer meghalljam, hogy a toronyban mászkáltok!

— Igen bizony — szólt erre az egyik városi tanácsos —, megvan már az eredménye az úrfiak mászkálásának. Elrontották a toronyórát. Megállt a híres óra.

Hej kapta erre a süvegét az öreg polgármester.

— Hol, merre? — kérdezte ijedten, mert a városnak nagy büszkesége volt a soha meg nem álló óra.

— Hol máshol, mint a toronyban! — felelte mérgesen a tanácsos.

Az öreg polgármester megfenyegette a két lurkót, aztán sietett a piacra, ahol a toronyóra volt. Föltette a pápaszemét az orrára, és nézte sokáig a toronyórát.

— Biz ez megállott — mondta elszontyolodva. — Megyek haza, és elkergetem a világba azt a két semmirevaló fiút, hogy ilyen nagy kárt okoztak a városnak.

Már fölemelte a botját, meg is indult, mikor Fabriczy tanár úr, ki híres tudós volt, megfogta a polgármester karját.

— Várjon egy kicsit, polgármester uram! Kár volna elhamarkodni, megbüntetni a két fiút. Majd megnézem előbb az óra szerkezetét. Hátha nem is olyan nagy a baj, mint amilyennek látszik.

— Nohát, nézze meg hamar, tanár úr, mert engem már majd megfojt a méreg — toporzékolt a polgármester.

A városi hajdú elhozta a torony kulcsait, és Fabriczy tanár úr felment a sötét lépcsőkön az óra szerkezetéhez.

Talán kétszáz lépcsőt is megszámlált a tanár úr, amíg az óráig ért. A torony keskeny ablakain félve szűrődött be a világosság a temérdek kerekek közé. A vidáman kattogó kerekek most veszteg álltak, és a pók mindjárt fel is használta az alkalmat, hosszú fonállal vonta be a másszor forgó, dolgozó szerkezetet.

Persze az óra is igen nagy volt így közelről. Legalább kétszer akkora volt, mint egy kocsikerék. A számjegyek pedig, amelyek lapjára föstvék, karnagyságúak voltak. Hát még a mutatók! Mindegyik akár a szénahányó villának a nyele. Éppen akkor telepedett le egy fehér galamb az egyik mutatóra. A párja egy darabig ott keringett a torony körül, aztán letelepedett a mutatóra az is. Ott elkezdtek turbékolni a nagy magasságban, az öreg óra pedig mozdulatlanul hallgatta őket.

De még Fabriczy tanár úr sem igen mozdult, nehogy megzavarja a galambok játékát.

Lágy szívű, jó ember volt a tanár úr. Ott kukucskált ki a galambokra azon a kis ablakon, amely az óra lapjába volt vájva.

A galambok mellett szinte elfeledte, hogy tulajdonképpen miért is jött ő a toronyba. Odalenn pedig az egész város azt leste már, hogy mikor indul meg a toronyóra mutatója.

Egyszer csak abbahagyták a galambok a turbékolást. A fehér galamb felröppent a mutatóról, és beröpült a kis ablakon a torony belsejébe. A szárnyával csaknem leverte a tanár úr kis kalapját.

A galambot követte a párja, és egyenesen berepültek az óra kerekei közé a nagyszerű szerkezetbe. Fabriczy tanár úr a szemével követte röptüket, s így egyszerre csak észrevette, hogy az óra bonyodalmas szerkezetében két kerék tengelyén egy barna szivarskatulya van elhelyezve, abban pedig apró galambfiókák nyújtogatják meztelen, sárga nyakukat a két galamb felé...

— Ahá, ezért állott meg hát az óra! A szivarskatulya miatt, amelyben a galambok fészket raktak — mormogta a tanár úr.

A galambfiókák még alig voltak pár naposok. Bizony beletelik jó két hét, amíg kimozdulhatnak fészkükből.

— No, addig nem is bántjuk őket — mondta magában a tanár úr, míg a lépcsőn lehágott. — Csak azt tud-

nám, hogy a szivarskatulya hogyan került az óra szerkezetébe!

Odalenn már nagy néptömeg várta Fabriczy tanár urat. — Nincsen semmi baj — mondta a tanár úr. — Egy hét múlva járni fog újra a híres toronyóra. Addig nem szabad a toronyba mennie senkinek.

— Úgy legyen! — felelt rá a polgármester úr.

— Polgármester úrhoz volna egy kérésem — folytatta Fabriczy tanár úr. — Szeretném, ha a két fiát elküldené hozzám ebéd után.

— Aha! Meg akarja őket fenyíteni a tanár úr az óra elrontása miatt! Jól teszi. Én már úgyse bírok velük — mondta az öreg polgármester.

A polgármester úr két fia nagy szívszorongva állított be ebéd után Fabriczy tanár úrhoz. Lesz most nemulass!...

A tanár úr szelíden szólt hozzájuk:

— Feleljetek bátran fiúk. Ti tettétek a szivarskatulyát az órába?

— Igenis, mi — felelt szepegve a nagyobbik fiú.

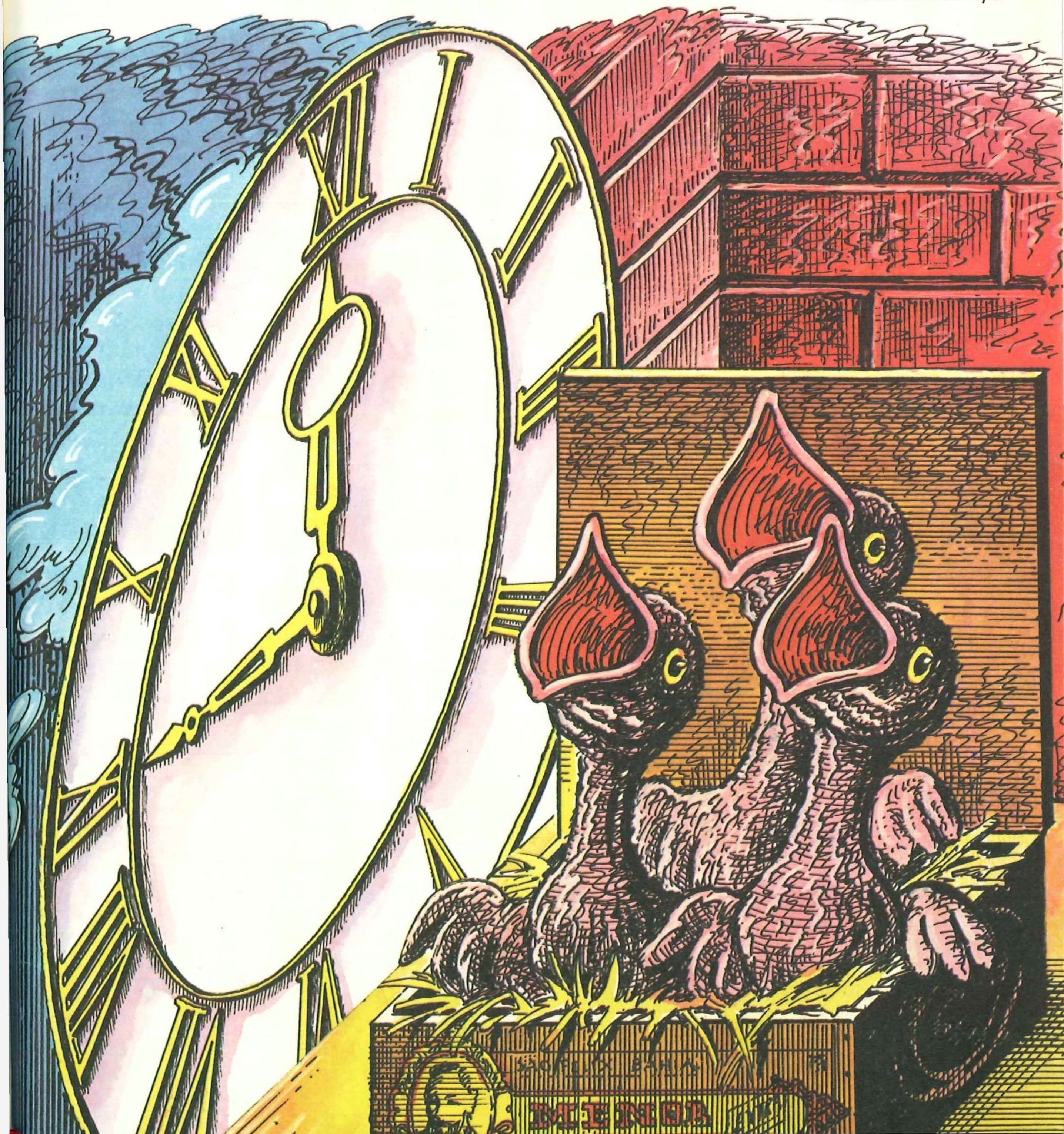
— És mi célból tettétek oda?

— Megsajnáltuk a szegény galambfiókákat ott a puszta kőfalon, ahol tojásaikból kikeltek. Kibéleltük jó puhára a skatulyát, és titokban a toronyba vittük.

— Jól cselekedtétek — mondá a tanár úr.

Egy hét múlva, mikor a galambfiókák megtollasodva elhagyták meleg fészküket, egyszerre megindult a híres toronyóra. Azóta nem is esett vele semmi baj. Jár, jár szakadatlan, és pontosan mutatja a lepergő időt.

Felvidéki András rajza

Szentmihályi Szabó Péter

Farkasok verse

Mi vagyunk a farkasok,
akiknek a farka sok,
és a foga rengeteg!
Ólálkodunk éjszaka,
vonz minket a füst szaga,
nem riaszt a fergeteg.

Nem vagyunk mi rosszabbak,
ha az árnyak hosszabbak,
jámbor szívünk megdobban,
családunk a zsákmány körül
ha szépen letelepül,
s minden kölykünk otthon van!

Jobbak vagyunk medvéknél,
nyulaknál és őzeknél,
bár ezt sokan tagadják,
össze tartunk mindhalálig,
ember és eb bármit állít,
él a farkas-szabadság!

Galambosi László versei

Őz

Virágzik a gőz.
Megpihen az őz.
Szénát adó bakterháznál
maroknyit időz.

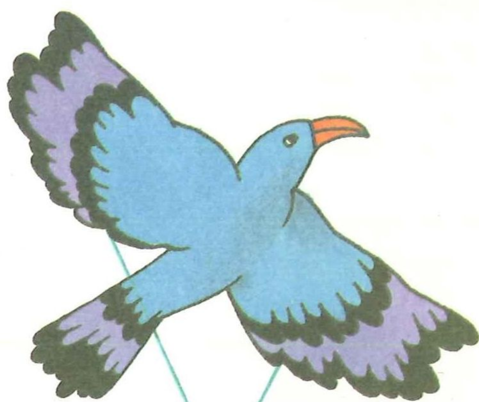
Kopog a pata
kristály-csillaga.
Megnyílik az Ezüst Erdő
nyírfa-ajtaja.

Kapu

Küszöbre lépett a bogár,
a fejét félve fölemelte.
Kavics-tükörben gyík lapult,
Csiga-padon pihent a lepke.

A gyíkra cirmoló-puhán
hullott a gyöngytyúk tiszta tolla.
Fölszállt a lepke, a kaput
a bogár előtt megnyitotta.

Csanády János
Szólítgató

Sárkányom, sárkányom
szép szál madzag végén,
sárgállón, sárgállón
villogtatja kék ég.

Felhő alatt úszik
feszes szárnyú sasom,
a földről a nyuszik
követik magason.

Lapulnak a fűben,
orruk sűrűn szuszog,
ő már a felhőben
csak egy kicsi szúnyog.

Sárkányom, sárkányom
a nagy magas égen,
húzzál magad után,
húzz végig a kéken!

Fodor András
Pillanat

Megyünk a dombon fölfelé,
alattunk zölden nyílik szét a táj.
Virágzó ágak habos rácsa közt
oly kék a magas ég, hogy szinte fáj.

Fűszál hegyén mereng a csend.
A dús vidék úgy érzed, nem is él,
de ott, az összehajló fák mögött
egy szőlőkarón cseng a kapanyél.

Józsa Teréz

CSÖPI, A SZAKÉRTŐ

Vida Győző rajza

Udvarunkban hajdan, éppen a körtefánk helyén, falusias árnyék-szék állott. Nem látta azt senki, ám beszélték, hogy amikor a fabódét már régen lebontották, odatévedt egy kis fekete napraforgómag. Tán madár ejtette el, ámulatában, mennyire megváltozott az udvar domborzata. S azután nem sokkal volt min álmélkodniuk az embereknek s. Mert az a napraforgó hatalmasra nőtt. Tányérját napernyőnek használták az alá kuporodók, s amikor elérkezett a termés betakarításának ideje, étrát támasztottak a napraforgószárnak, hogy a fejét elérhessék.

Később, 1934-ben apám megvette ezt a híres udvart a benne szerénykedő házzal együtt. A körtefánkat ő ültette — ugye, ki is találtátok? — pontosan a napraforgó helyére. És ahogy az illett a legendás helyhez, a körtefánk is hatalmasra nőtt. Mikor én megszülettem, ágai már messze-messze elhagyták a háztetőt, az utcai villanypózna tetejének magasát. Legkedvesebb körtegyerekeiket egyenest az égnek tartották oda cirógatásra.

Csöpi, míg kicsi volt, igen tisztelte a vén vastagderekút. Ha csak tehette, elkerülte. A fa felől érkező neszre házába bújt. Nem tudni, kupán vágta-e már egy körte, vagy ősei félelme volt a vérében. Annyira óvatos volt, hogy még a mézédes, illatos körtét sem akarta megkóstolni. Úgy látszik, nem szereti a gyümölcsöt, véltem kezdetben, és nem értettem, hogyan akadhat olyan lény, aki a császárkörtét nem szívesen ízlelgeti.

Végül, persze, Csöpi is megszerette a körtét, de az igazi élvezethez egy kis kerülő vezetett.

Úgy augusztus vége felé, amikor már igazán finom görögdinnyét lehetett kapni, Csöpit egy napon rávette a szomjúság a gyümölcsevésre. A dinnye határozottan ízlett neki. Néhány nap alatt valóságos dinnyeszakértő lett. Ránézésre — alig szimatolt — meg tudta állapítani, érdemes-e megenni vagy sem. A dinnyevásárt azután mindig hárman, nénémmel és Csöpivel ütöttük nyélbe. A piacon, ahol hatalmas dinnye-

hegyek alatt nyögött a föld, nem tamáskodtunk többé. Bátran választoltunk, aztán kértük az árust, lékelje meg a dinnyénket. Az árus ravaszkodott. Késével a világos foltot metszette ki, jó mélyen, hogy a dinynye legédesebb feléből adhasson kóstolót. De hiába. Csöpit nem téveszthette meg. Ha a kutya lenyelte a kóstolót, megvettük a dinnyét, ha kiköpte, akkor nem. A dinnyés mérgelődött, méltatlankodott, majd kérlelt minket, hogy legalább kóstoljuk meg mi is, mielőtt otthagynánk az áruját. De mi Csöpinek hittünk.

— Ha a kutyának sem kell a dinynyéje, hiba volna emberrel megetetni — mondtuk, azzal továbbálltunk. Még hallottuk, hogy a vevők jóízűt kacagnak, s a dinnyés, ha nem akarta, hogy rajta nevessenek, szintén jó képet vágott. Mi meg, amikor diadallal hazacipeltük drága terhünket, óvatosan beemeltük a kerekeskút láncos vödrébe, és szép lassan leeresztettük a kútba, úgy, hogy a vödröt kívülről feléig ölelje át a víz. A kereket megakasztottuk, le ne pörögjön a lánc. Így a dinnye a legnagyobb biztonságba került, mégis többször utána hajoltunk a forró délutánokon, nem esett-e baja. A dinnye, persze, vidáman hűsölt egy-két béka társaságában. A békákon nem látszott vidámság. Talán már napok óta fagyoskodtak a kútban, mert belepottyantak, és nem tudtak kiugrani. Mint megtébolyodott mesterúszók, rótták a köröket a kútgyűrű mentén, s az edzést akkor se hagyták abba, amikor biztatóan lekiáltottunk nekik:

— Estére a dinnye után titeket is kihúzatunk apánkkal! Aztán estére a békákról teljesen megfeledkeztünk. Másnap mégis rezzenetlenül csillogott a kútban a víz.

— Ezek potyautasként jöttek ki a dinnyével! — állapítottuk meg, de azt csak később az iskolában tudtuk meg, hogy a kútba esett békák nem érezték olyan borzasztónak a sorsukat, mint amennyire mi sajnáltuk őket.

Csöpi meg, mivel dinnyeügyekben szakértőbb már nem lehetett, tudását kiterjesztette valamennyi gyümölcsre. Csodájára jártak, ahogy a következő években köpködte a cseresznye-, meggy- és szilvamagot, ahogy megette az érett paradicsomot, sőt, a paradicsompaprikát is.

Végezetül a körtét is hajlandó volt megízlelni. Zamatosnak találta. Furcsállottam volna, ha másképpen vélekedik, mert én a jó, félérett császárkörtét, amely kemény még, de már sárga, édes, és sok a leve, a gyümölcsök királyának tartottam. Szó, ami szó, rövidesen ketten tartottuk annak, és bizony nem győztem versenyt futni a kutyával, ha meghallottam, hogy egy körte kászálódik lefelé a fáról. Tán nem is hiszitek, hogy az hallatszik? Először megérinti a közvetlenül alatta lélegző leveleket, kicsiny ágacskákat ver össze aztán, mint mikor madár röppen fel egy ágról. Majd zuhanásában gyorsulva vastagabb ágakba ütközik, s mire leér, és nagy erővel földbe csapódik, mint a bomba, már azt sem tudja, eleven-e, vagy holt, úgy megüti magát.

Apám ezen is segített. A fa köré hatalmas párnát kanyarított ásóval, gereblyével, s az édes, pufók gyümölcsök így puhára huppantak.

Ha Csöpi nyargalt a körtéig előbb, én már csak nézhettem, mint veszi hasmánt fekve két mellső lába közé a csemegét. Nézni sem volt megvetendő élvezet ezt a körteevést. Csöpi tartotta lábával a körtét, el nem billenjen, aztán beleharapott. Mikor egy falatot eltüntetett, kissé elfordította a körtét és ismét beleharapott.

Így hengergette a gyümölcsöt, mint gyerek a mókuskereket, nagy figyelemmel harapásról harapásra soványítva, egészen a csutkáig. Rádásul, ha hiszitek, ha nem, ezt a műveletet egy műanyag fólián végezte, mert a földes körtét nem szerette.

— A föld legyen a gilisztáké — vallotta meggyőződéssel, és ha a körte túl érett volt, tehát a puha földön is megrepedt, Csöpi már nem nyúlt hozzá. A fóliát én rögzítettem két tégladarabbal, ne kelljen Csöpinek körtével a szájában ténferegnie. Mert, ha nem találta, akkor magában morgolódott:

— Ezt meg már megint hová az ördögbe fújta a szél?

Donkó László

Csiki-csuka

Már csak a csuka, csuka
úszik a csuda-csuda
hűs tóban,
nem fogod soha, soha
a csukát genye-gunya
hordóval!

Már csak a Vica, Teca
fogja a pici peca
nádbottal,
nyárson sült csiki-csukát
falhatsz majd, csudapuhát,
álmodban!

Konczek József

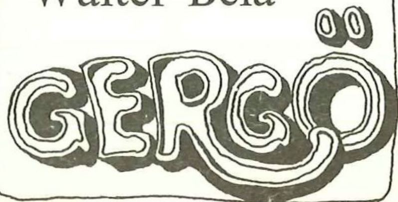
Mókás leltár

Hol terem a tengeri?
Milyen tengeren?
Tengerészek termelik?
No és hogy terem?

Milyen báb a délibáb?
Lepke-kisbaba?
Nem látható délután?
No és éjszaka?

Milyen szín az „őszikék”?
Hát az őszike?
Milyen kék az „őzikék”?
Hát egy őzike?

Milyen tó a buktató?
Van-e benne lekvár?
S jaj még meddig mondható
ez a fura leltár!

Ha azt mondom, hogy Gergő alattunk lakik a második emeleten, és reggelente találkozom vele a lépcsőházban: akkor alaposat lódítok. Pedig Gergőt születése óta ismerem és naponta látom. Sőt, már születése előtt is ismertem, csak akkor még nem Gergőnek hívták. Hogy lehet ez?

Kényelmesen ültök? Elmesélem Gergő születésének történetét.

Budapesten lakom, közelebbről Budán, egy régi, ötemeletes házban, pontosan a harmadik emelet hetes számú lakásában. A lépcsőháztól a harmadik ajtó. Majdnem szemben Esztiékkel. Ha Eszti itt lenne, biztosan ez mondaná:

— Ha már leírtad, hogy szembeszomszédok vagyunk, illene bemu-

tatnod engem a gyerekeknek. Nem gondolod?

Igen, Eszti ilyen. Gyakran használ furcsa szavakat, mint ez a „szembeszomszéd" is, és gyakran mond okos dolgokat. Eszti ősz óta iskolás és nagyon jó barátom.

Esztin kívül még négyen laknak a házban a Csipke utcai általános iskola első cé osztályából: Gizi és Robi, no meg az ikrek; a két Gabi, azaz Gabriella és Gábor. Az egyszerűség kedvéért: Gabi és Öcsi.

Öten jókedvükben pincétől a padlásig betöltik a hatalmas öreg házat. Varrógépünk fadobozából a legnagyobb csendben, percek alatt készítettek takaros madáretetőt. S az sem ment barátságunk rovására, hogy az etetőhöz szükségük volt a konyhában található legszebb fakanálra és a vacsorához szánt szalonnára. Barátságunk Gergő születése óta mélyült el igazán...

A Téli Szünet utolsó délutánján egymás szavába vágva mesélték a délelőtti szánkózás részleteit. Gizi Eszti és Robi a díványról, Gabi és Öcsi az egyik fotel mélyéből harsogták mondandójukat. Később megvitattuk a hóemberkészítés fortélyait, amit aztán pontokba foglalva leírtunk. Robiék elhatározták, hogy a Hóember Készítésének Módja cí-

mű, szakszerű rajzokkal ellátott tanácsaikat másnap délután kifüggesztik mások okulására a játszótéri gesztenyefára.

Ezután Eszti azt tanácsolta, hogy alapítsák meg az Ezüst Hógolyó Kitüntetést, és titkos szavazással döntsék el, ki lenne arra ötük közül a legérdemesebb. A többiek elfogadták Eszti javaslatát. Gabi nekilátott a kitüntetés elkészítésének, Gizi pedig hozzáfogott a szavazás előkészítéséhez. Egy papírlapra felírta a neveket, szépen egymás alá: Gabi
Eszti
Robi
Gizi
Öcsi

Hanem a szavazásnál lett ám csak igazi hangzavar! Mindenki a saját jelöltjét dicsérte. Abban azonban egyetértettek, hogy csak az arra legméltóbb kaphatja meg az Ezüst Hógolyó Kitüntetést.

Én is tanácstalanul bámultam a papírlapra írt neveket. És egyszercsak fölkiáltottam:

— Megvan a kitüntetett! Megtaláltam mindnyájatok közül a legkülönbet!

Öt kíváncsi szempár nézett rám, öt száj kerekedett csodálkozásra.

— Olvasd el a neveket — kértem Öcsit. Öcsi hangosan felolvasta és vállat vont.

— Nézzétek meg figyelmesebben — tanácsoltam nekik. Most már mind az öten a papírra meredtek.

(Gabi
Eszti
Robi
Gizi
Öcsi)

— Gyerekek! Az Ezüst Hógolyó Kitüntetést természetesen csak az kaphatja meg, aki mindnyájatok közül a legkülönb. Akiben megvan Gabi gondossága, Eszti bölcsessége, Robi bátorsága, Gizi szorgalma, aki olyan kedves, mint Öcsi.

Öten kérdezték egyszerre:

— Vajon ki lehet az?

Elkértem Robi ceruzáját és a papírlapon aláhúztam öt betűt:

Gabi
Eszti
Robi
Gizi
Öcsi

— G, e, r, g, ö — olvastam betűnként.

— Gergő! — vágták rá hangosan.

— Gergő! Gergő! Éljen Gergő! Hurrá! Rajzoljuk le Gergőt!

A lelkes zsibongásban Öcsi vékony hangja szólalt meg:

— De milyen legyen Gergő?

— Megpróbálom lerajzolni — mondtam a gyerekeknek, s egy nagy rajzlapot vettem elő a fiókból. — Kölcsönkértem hozzá Öcsi göndör haját, Eszti kék szemét, Gizi és Gabi nevetését, Robi pisze orrát.

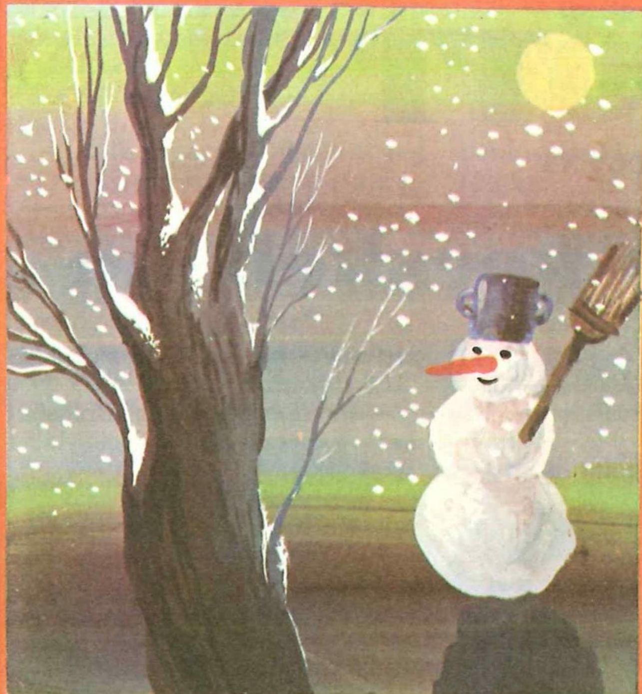
Így ni! Íme, itt van Gergő:

Mindnyájunknak tetszett. A rajz-

lapot ünnepélyesen a falra szegeztük. Gizi Gergő mellére tűzte a megérdemelt kitüntetést.

Azóta barátaim naponta találkoznak Gergővel. Résztvesz játékaikban, elkíséri őket az iskolába, segít nekik a tanulásban. Gabi, Eszti, Gizi, Robi és Öcsi jópajtások. Tudják, hogy öten együtt sok mindenre képesek. Akár nagy dolgokra is. Mint Gergő.

Herpai Zoltán rajzai

Bencze József
Kiáltó

Madár, ülj fészkedre,
vihar jön kerengve.
Ha áztat a zápor,
ne csipogj az ágon,
bújj el a lomb alá,
ott villám se talál,
a tojást ne hagyjad,
fiaid takarjad,
szivárvány fényében
örülhetsz a Napnak.

Molnár Andrea
Ki a varázsló?

Sosem kételkedtem abban,
varázsló él a falunkban.
Magas, izmos a termete,
mint a katáng, kék a szeme.

A tanyája féltetős ház,
jó barátja tüzes parázs,
tudja egész Galgamácsa,
táncoltat a kalapácsa,

hisz amikor nekilendül,
az izzó vas úgy penderül,
ahogy éppen ő akarja,
napestig nem pihen karja.

Aztán hogyha azon a sor,
még reggel is csillagot szór.
S ez nem mese, igaz való,
a kovács a nagy varázsló.

CSUKÁS ISTVÁN

UTAZÁS A SZEMPILLÁM MÖGÖTT

MESEREGÉNY

A komolytalan kecskebéka

Hát ahogy mennek, mendegélnek, óvatosan lépdegélnek, egyszerre csak nagy bruhaházást, hahotázást hallanak, majd egy nagy sírást, zokogást, majd újra nagy bruhaházást!

A sánta kutya dühösen kapta fel a fejét.

— Stop! Vagyis állj! Már megint az utunkba került!

— Ki az? — kérdezte Lakcó. — Kicsoda?

A sánta kutya megvetően mondta.

— A komolytalan kecskebéka!

Lackó körbenézett, tágra nyitotta a szemét és meglátta a komolytalan kecskebékát: egyik kezében egy szál tormát tartott, a másik kezében egy fej hagymát és folyt a szeméből a könny.

Lackó odalépett hozzá és megkérdezte.

— Miért sírsz?

A komolytalan kecskebéka abbahagyta a sírást, és mohón így szólt.

— Mondd még egyszer!

— Miért sírsz? — kérdezte Lackó még egyszer.

— Vagyis úgy hallottad, hogy sírok? Igen? Úgy hallottad? — faggatta a komolytalan kecskebéka Lackót.

— Úgy hallottam! Persze, hogy úgy hallottam! — felelte Lackó.

— Te is? Te is úgy hallottad? — mutatott a sánta kutyára a komolytalan kecskebéka.

— Én is! Úgy sírtál, mint egy bőgőmasina! És hullottak a könnyeid, mint a zápores! — vetette oda a sánta kutya.

A komolytalan kecskebéka ugrált, pattogott, mint egy gumilabda.

— Jaj, de jó! Jaj, de jó!

És közben kitört belőle a röhögés.

— Bruhahaha! Bruhahaha! Hahaha!

Ekkor félbeszakította magát és dühösen felkiáltott.

— Már megint! Most egy kis torma!

Beleszagolt a tormába, s azonnal eleredtek a könnyei.

— Mit csinálsz? — kérdezte Lackó meglepődve.

— Gyakorlom a sírást! Hüpp-hüpp! Hahaha! Bruhaha! Már megint! Most egy kis hagyma!

Beleszagolt a hagymába s egyből eleredtek a könnyei.

— És miért gyakorlod a sírást? — kérdezte Lackó értetlenül. A komolytalan kecskebéka szipogva válaszolt.

— Mert mindig azt mondják rám, hogy komolytalan vagyok! Szip-szip-hüpp-hüpp! Bruhahaha, hahaha! Már megint! Ezért szagolok felváltva tormát, hüpp-hüpp, meg hagymát, szip-szip! Hogy ne-he mohondják ráhám, hogy komolytalan vagyok! Bruhahaha! Már megint! Hagyma! Szip-szip, hüpp-hüpp! Mert tudod, akinek folyton jókedve van, meg nevethetnékje van, mint nekem állandóan, hihihi, vagyis, aki vidám, arra rögtön rávágják, hogy komolytalan! Bruhahaha! Bruhahahaha! Már megint! Torma! Szip-szip, hüpp-hüpp! Érted már, hogy miért gyakorolom a sírást tormával, meg hagymával? Bruhahaha!

— Értem! — mondta Lackó, s részvéttel meg szánalommal nézett a síró-rívó, röhögő komolytalan kecskebékára.

— Ez az én tragédiám! Bruhahaha! — jegyezte meg a komolytalan kecskebéka.

— Ez valóban nagy csapás! — helyeselt Lackó, mivel igazán sajnálta a komolytalan kecskebékát.

A komolytalan kecskebéka láthatóan elégedett volt, amiért ennyire együttéreztek vele. Közelébb intette Lackót, s úgy mondta, mint egy titkot.

— Pedig nem is szeretek sírni! Utálok sírni! Hahaha! Csak kivörösödik az ember szeme, meg potyognak a könnyei! Mi van abban? Az is valami? Sírni bárki tud! Bruhahaha! Már megint! Hagyma! Si-hir-ni bárki tu-hud! Hüpp-hüpp! De amit én tudok, azt nem tudja senki! Bruhahahaha! De nem ám! Hihihihi-hahahaha! Bruhahaha!

— És mit tudsz? Nevetni? — kérdezte Lackó.

A komolytalan kecskebéka legyintett.

— Á! Azt csak úgy mellékesen csinálom! Mert mindig jókedvem van! Az jön magától! Hahaha-bruhaha!

— Hát akkor mit tudsz még?

A komolytalan kecskebéka kidüllesztette a mellét, majd nagyot csapott rá, mint egy dobra s büszkén mondta.

— Utánozni! Minden létező hangot tudok utánozni! Mindet! Bizony! Nem hiszed? Na, figyelj!

A komolytalan kecskebéka kidüllesztette újra a mellét, felfújta a képét s dudált, mint egy autó.

— Mi volt ez?

— Autóduda! — vágta rá Lackó.
A komolytalan kecskebéka bólintott, hogy helyes, majd csengetett, mint egy biciklicsengő.
— És ez?
— Biciklicsengő!
A komolytalan kecskebéka összecsücsörítette a száját és fütyült, trillázott, mint egy megkergült sárgarigó.
— És ez?
— Rigófütty!
— Helyes! Most figyelj! — mondta a komolytalan kecskebéka és nyikorgott, mint egy kenetlen ajtó.
— És ez?
— Ajtónyikorgás! — mondta Lackó.
— Jó füled van! — dicsérte meg a komolytalan kecskebéka. Majd ciripelt, cirrogott, mint őszi estén egy megvadult tücsök.
— És ez?
— Tücsökciripelés! — mondta Lackó ámulva. — Nahát!
A komolytalan kecskebéka hálásan fogadta az ámuldozást, majd verdesett a karjával és kotkodácsolt, mint egy tojó tyúk!
— És ez?
— Kotkodácsolás!
Majd elbődült, mint egy bús tehén a jászolnál.
— És ez?
— Tehénbőgés! — vágta rá nevetve Lackó.
— Helyes! Most nagyon figyelj!
S a komolytalan kecskebéka csengett-zengett szép fényes rézhangon, bongott és zsongott.
— És ez?
Lackó elbizonytalanodott.
— Nem tudom.
— Figyelj csak! — biztatta a komolytalan kecskebéka, és újra csengett-zengett, bongott és zsongott.
— Törik a mákot! Törik a diót! Sütik a rétest! — tette hozzá magyarázólag.
Lackó a homlokára csapott.
— Hát persze! Mozsárcsengés! Nahát! Te valóban gyönyörűen és fantasztikusan utánzod a hangokat! Becsszóra! Egy kiló fagylaltra mondom!
— Igazán? Komolyan? — örvendezett a komolytalan kecskebéka. Majd röhögni kezdett. — Bruhahaha! Hahahaha! Már megint! Most hagyma! És mi járatban vagytok? Hüpp-hüpp... — kérdezte sírósan.
— Az elgurult üveggolyót keressük! Nem láttad?
A komolytalan kecskebéka beleszagolt a tormába és zokogva válaszolt.
— Ne-hem! Nem is látok jo-hól a könnyeimtől! Bruhhaha! Már megint! Most hagyma!
A sánta kutya megrángatta Lackó kezét.
— Gyerünk innen, mert a torma, meg a hagyma teljesen elveszi a szaglásomat!
Lackó bólintott s elindultak. Alig mentek egy pár lépést, mikor vidám kutyaugatást hallottak a hátuk mögül.
A sánta kutya azonnal visszafordult, de amikor meglátta a röhögő kecskebékát, gyanakodva pislogott.
— Te ugattál? — kérdezte.
— Én! Hihihihi! Hahahaha! Bruhahaha-bruhahaha! Már megint! Most torma! Hüpp-hüpp-szip-szip!
A sánta kutya legyintett, s gyorsan otthagyták a komolytalan kecskebékát.

A pukkancs egér

Mikor már jó messze jártak a komolytalan kecskebékától, a sánta kutya megállt, és három erőset ki- és belélegzett.

— Muszáj kiszellőztetnem az orromból a hagyma- és tormaszagot! — magyarázta.

Majd amikor kiszellőztette az orrából a hagyma- és tormaszagot, újult erővel szimatolgatott körbe-körbe. Megszagolta a füvet, a bokrot, és még egyszer Lackó lyukas zsebét, ahonnan kipottyant az üveggolyó.

Közben diadalmasan vakkantgatott, meg csaholgatott.

— Erősödik a szag! Nyomon vagyunk! Előre!

Ebben a pillanatban cérnavékony hangon és szaggatottan megszólalt valaki.

— Se...gít...ség!

Lackó intett a sánta kutyának, hogy jöjjön óvatosan közelébb! A sánta kutya odajött, Lackó felemelt lábát nézte, amit nem mert letenni a földre.

A sánta kutya fülelt, szimatolt, majd így szólt.

— Onnan jön, a másik lábad alól! Ezt tedd le, azt emeld fel!

Lackó lábat cserélt, az egyiket letette, a másikat felemelte. A cérnavékony hang boldogan felsóhajtott.

— Köszönöm! Phű! Végre utolértelek!

Lackó felkiáltott.

— A hangya!

A hangya felmászott Lackó tenyerébe, és nevetgélve, örülgetve beszélt.

— Köszönöm! Futottam utánatok, futottam, dehát hiába, aprók a lábaim! A gomba üzent, tudod, az a félnótás, hihihi, az a kelekótya, az a félcédulás, az a kajla, az az együgyű, aki most követnek képzeli magát! hihihi!

Lackó még közelebb tartotta a tenyerét a füléhez.

— És mit üzent?

— Hogy siessetek! — vágta rá a hangya, majd megint vihogni kezdett. — Abból is látszik, hogy bolond, hogy velem üzent! A legkisebbel! Hihihi!

A sánta kutya gyorsan közbeszólt, nehogy elfelejtkezzenek a megtalált szagról!

— Pedig nyomon vagyunk!

A sánta kutya megiramodott, ő ment elől, utána Lackó kitartott tenyerében a kiabáló hangya s leghátul Lackó. A hangya alig bírt magával, lekiabált a sánta kutyának.

— Mi van? Mi van? Bedugult az orrod? Én még ilyen lassú kutyát nem láttam! Hajrá! Gyorsabban!

De a sánta kutya rá se hederített, a földre nyomta az orrát s ügetett előre, ahogy a sánta lábától tellett.

Egyszer csak megtorpant, megtorpantak Lackóék is.

— Stop! — mondta a sánta kutya izgatottan. — Vagyis állj! Véget ért a szag! Nincs tovább! Vagyis itt kell lenni valahol az üveggolyónak!

Meresztették a szemüket, nézelődtek, meg fürkészgettek jobbra balra, de nem látták sehol az üveggolyót.

— Pszt! Hallgass csak! — szólt Lackó az izgága hangyára.

Mindnyájan füleltek és hallgatóztak.

Na, mondhatom, elég fura hangok jöttek a föld alól! Valaki igencsak cifrázta és kanyarintgatta odalent!

— Hogy az ördög bújjon bele! Hogy az ördög szánkázzon a hátán! Hogy az ördög hasítson szíjat a hátából! Hogy a mennykő csapjon bele! A csuda vigye el! A nyavalya törje ki! A holló vájja ki a szemét! A lapos guta üsse meg! Verje el a jégeső! Rúgja meg a tehén! A tésztakészítő asszony cakkozza ki a fülét!

Lackó várt, amíg egy kicsit csendesedik az átkozódás, majd mikor csendesedett, megkérdezte.

— Ki az? Mi az? Hol vagy? Mi bajod van?

A tompa hang dühösen válaszolt.

— Hol vagyok, hol vagyok! Itt vagyok az egérlyukban!

— Gyere ki! — biztatta Lackó.

— Hát éppen ez az! Nem tudok kijönni! Hogy a bolha csípje meg! Hogy a hóhér vágja hátba! Hu!

— És miért nem tudsz kijönni? — kérdezte Lackó és a szemével kereste az egérlyukat.

— Mert begurult az egérlyukba ez a fránya üveggolyó, és elzárta az egérlyukat. Hogy repedne száz darabra! Hogy kapjon hascsikarást a lakodalomban!

— Az üveggolyó? — kérdezte örvendezve Lackó.

— Hallottad, nem?! Vigye el a kánya! Vigye el a végrehajtó! — dühöngött a tompa hang az egérlyukban.

— Az az enyém. Az én üveggolyóm! — mondta Lackó.

— Ha a tied, akkor vidd el te! De tüstént, mert epeömlést kapok a méregtől! Sárgaságot kapok a dühtől! Meg kiütést! Meg viszketést!

— Viszem, viszem, várj! — mondta Lackó, mert nem akarta, hogy akár epeömlést, akár kiütést, akár viszketést kapjon a méregtől! Gyorsan lehajolt és rögtön meglátta az egérlyukat s az egérlyukban az üveggolyót s az üveggolyó mögött egy kackiás bajuszú, eltorzult arcú, öklét rázó, dühöngő egeret! Óvatosan kivette az üveggolyót, megtörölte a nadrágjába és abba a tenyerébe tette, amelyikben a hangya volt.

— De szép! — suttogta a hangya. — De gyönyörű!

A pukkancs egér kidugta a fejét a lyukból.

— Na végre! — mondta. — Miért gurigázol vele összevissza!

— Az üveggolyó arra való, hogy gurigázzunk vele! — felelte Lackó.

— És a végén elgurul! — vitatkozott dühösen a pukkancs egér, aki úgy látszik, szerette, ha az övé az utolsó szó!

A hangya halkan pisszegett Lackónak.

— Pszt! Pszt! Hajolj közelebb!

— Mi az? — kérdezte Lackó közelebb hajolva.

— Siessünk! Emlékezz az üzenetre!

Lackó bólintott, majd megköszönte a pukkancs egérnek az üveggolyót.

— Köszönöm az üveggolyót!

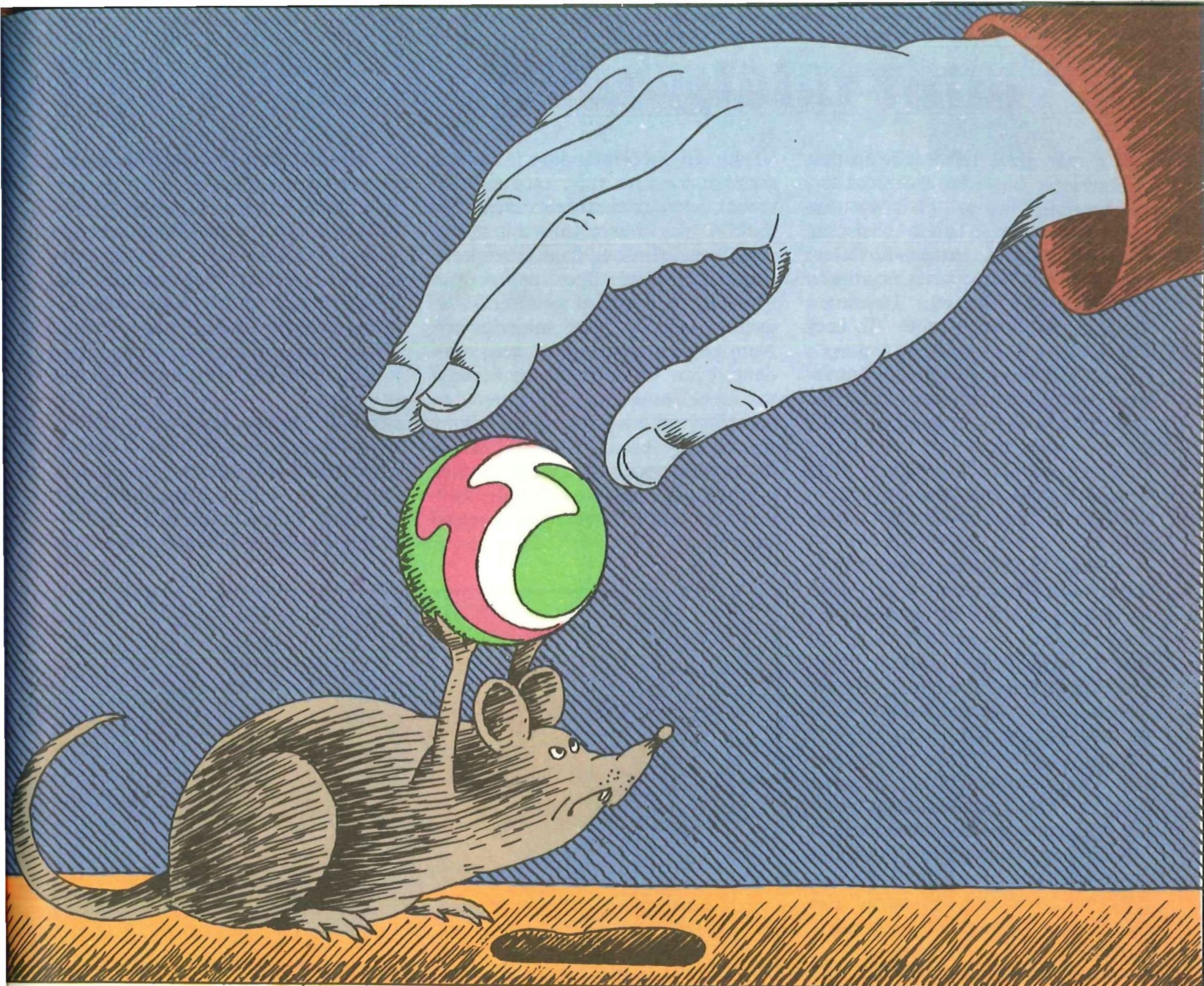
— Szívesen, vagyis lehetőleg többször ne! — mondta a pukkancs egér. — És ne nekem köszönd, mert nem én találtam meg, nekem csak a fejemre esett! Hogy az a kacskaringós vitézkötés! Ezt nem haragból mondtam!

Lackó a sánta kutyához fordult.

— És neked is köszönöm! Nélküled nem találtam volna meg!

A sánta kutya szerénykedett.

— Én köszönöm! Jó kis szimatolás volt! Sokáig emlékezni fogok rá! Te jóisten, ha belegondolok, hogy mikor lesz megint egy kis szimatolnivaló, meg nyomoznivaló!

A hangya közbepisszegett.

— Pszt! Pszt! Siessünk, siessünk! Most nem érünk rá köszöngetni! Gyerünk, gyerünk! A viszontlátásra! Kijárat balra!

Lackó azért még elbúcsúzott a sánta kutyától és a pukkancs egértől, bár a hangya mind türelmetlenebbül sürgette.

— Fussunk, fussunk! Mert mindjárt megvirrad!

Futottak, loholtak, árkon-bokron csetlettek-botlottak, mikor egy erős köhögés, meg krákogás megállította őket.

— Khm! Khm! Khm! Khm!

A hangya gyorsan Lackó fülébe suttogta.

— Szólítsd meg! Tudod, ő nem beszélhet ELSŐNEK! De másodiknak! Hihihi! Most már letehetsz! Szia!

Lackó letette a hangyát a fűbe, és megszólította a gombát.

— Üdvözöllek, NAGYKÖVET!

A gomba elpirult az örömtől.

— Komolyan gondolod? Komolyan? Ugye, hogy első pillanatban is annak látszom! És nem számít, ugye nem számít, hogy ilyen kicsi vagyok! Attól még lehetek nagykövet! Meghatalmazott és rendkívüli nagykövet!

A hangya vihogott a fűben.

— Hihihi! Egy kistermetű nagykövet!

A gomba még jobban elpirult, de Lackó gyorsan megnyugtatta.

— Ne törődj vele!

— Khm! Khm! — krákogott a gomba hálásan. — Át kell adnom neked a TITKOS üzenetet! Hajolj közelebb, mivel TITKOS, és nem akarom, hogy egyesek, akik a fűben hallgatóznak, kifecsegjék!

A gomba a hangyára célzott, de a hangya nem törődött holmi célzásokkal, közelebb settenkedett, és szemérmetlenül hallgatózott.

Lackó lehajolt a gombához.

— Tessék! Hallgatom!

— Így jó! — mondta a gomba. — Most hallgasd meg a TITKOS üzenetet! Ha az üveggolyóba nézel, mindig megtalálsz minket! Ez a titkos üzenet! És most viszontlásására, ...látásra ...tásra...

Lackó fülelt, hallgatózott, de csak az óra tiktakolását hallotta, először lassan: tik... tak... Majd gyorsabban: tiktak-tiktak, és felébredt.

Az első, amit meglátott, az üveggolyó volt! Ott ült a takarón és csillogott-villogott!

Lackó maga elé suttogott, nagy-nagy örömmel.

— Az üveggolyó! Megvan az üveggolyó! Most már vigyázni fogok rá!

És eszébe jutott a titkos üzenet, meg a gomba, meg az egész álom, odahúzta a nadrágját, és abba a zsebébe tette az üveggolyót, amelyik nem volt kilyukadva.

Vége

„T” mint találgatás

— Ez már azért túlzás! — fordult mókamester barátom a többiekhez, amikor második őrsi foglalkozásunkra belibbentem. Talán elkéstem, csodálkoztam, de aztán követtem barátom vádló tekintetét és rögtön tudtam: a T betűm. Táskámon ugyanis hatalmas fekete T betű díszelgett.

— Hát persze — kezdtem könnyedén, palástolva a bombaötlet okozta fölös büszkeséget — én ugyanis azt gon...

Barátom szemöldökének hangtalan emelkedéséből azonban arra következtettem, hogy előbb még ő jön. És jött!

— Nahát! — mondta, mert csak ezt az egy szót találta meg a nagy tülekedésben, de némi szünet után rendet teremtett: — Nem restell így ide jönni?! Ráírja a táskájára, hogy táska. Tán vakok vagyunk? De akkor a T-t se látnánk! Buta tréfa, mondhatom. Így jár, aki varjú létére elirigyli a rigó tisztjét és dalolni próbál. Vagy, várjunk csak! Megvan! Nem is értem, miért nem jutott mindjárt eszembe! Ez a haszontalan kölyök úgy elnyűtte a táskáját, hogy maga sem ismerne rá, ha nem jelölné meg azzal a nyakigláb betűvel. És mindezt alig két hónap alatt. Szegény szülei!

Barátom úgy elérzékenyült szüleim sajnálatában, hogy nem is hallotta nevetésünket. Majd egyenesen rám nézett:

— Te, tényleg, minek a T a táskádon? Csak nem képzeled róla, hogy Trabant?

Ekkor azonban már ő is elnevette magát velem.

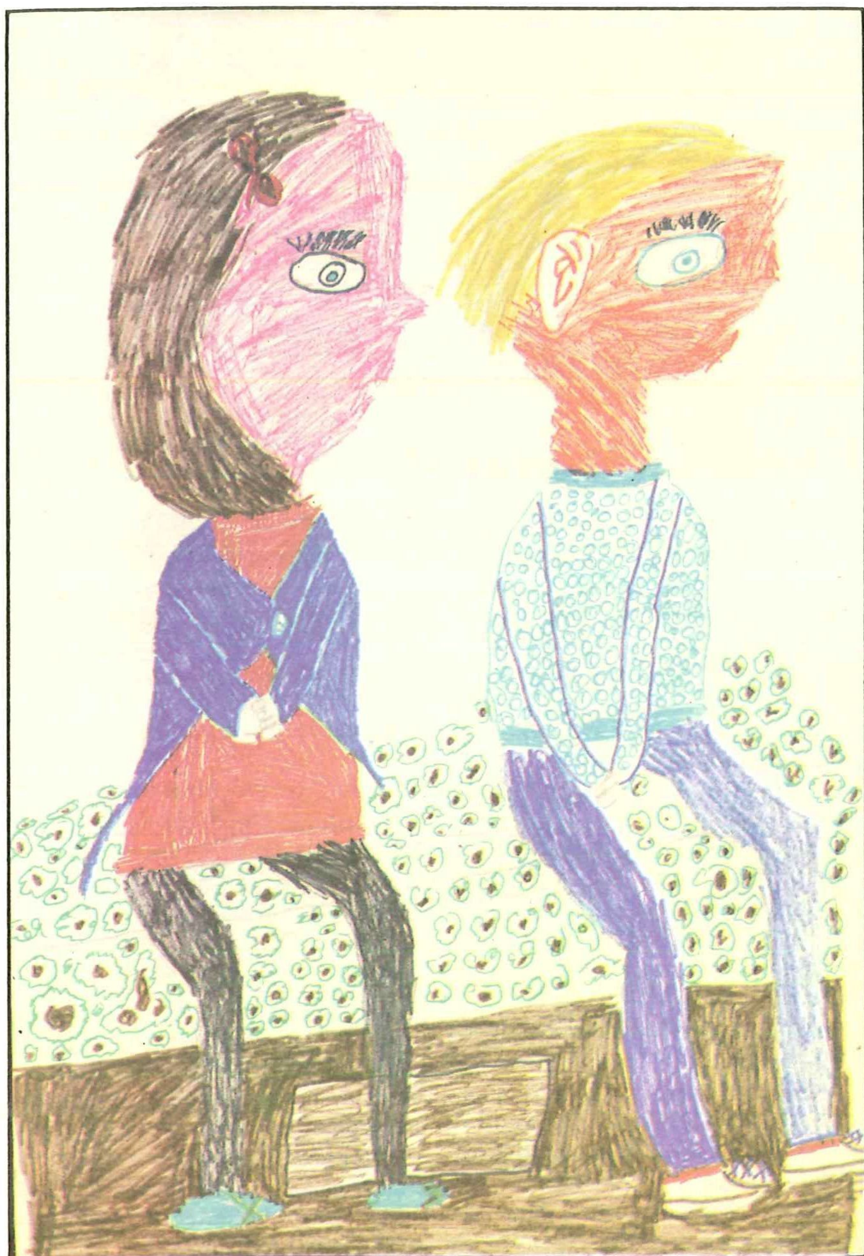
Így esett, hogy második őrsi foglalkozásunk előre megfontolt napirendjét fenekestül felfordítva előbb azt játszottuk, hogy mindenki elmondta, ő mit gondol a T betűről a táskámon. Jobbnál jobb megoldások születtek, igazán remekül szórakoztunk.

Végül én is elmondtam. Nektek azonban bevezetésül meg kell említenem, hogy az első őrsi összejövetelünkön megválasztottuk a tisztségviselőket. Mind a tizenkettőnknek jutott megbízatás. Igaz, ez tavaly is így volt, de most azt gondoltuk, legyen mindenki más, mint tavaly. Nem baj, ha nem tudunk még mindent olyan jól, mint elődeink, majd mi is beletanulunk. Így lettem én most őrsvezető-helyettes. Megvallom, izgulok egy kicsit. Ezért is támadt az az ötletem, hogy T-t ragasztok a táskámra. Vagyis közlöm mindenkivel, akit illet: tanulóvezető vagyok.

Ha a közlekedésben vigyázhat a többi vezető a tanulóra, miért ne vigyázhatnának rám is az őrsben? Ha hibázom, társaim majd segítenek javítani. Ettől majd nyugodtabb leszek és mindjárt ügyesebb is egy picit. Még krónikás koromból tudom, hogy most be kéne fejeznem második őrsi összejövetelünk történetét. Mégis ide kívánkozik egy kis utóhang.

Másnap reggel tizenkét T betűs táska vonult be a 4. b-be, tizenkét titokzatos képű gyerek közreműködésével és a találgatás kezdődött elölről — rajméretekben.

Máris Mária, a leköszönt krónikás

„Ugye, élethű?
Ez a szép testtartás
és az arcokon
ez az állandó érdeklődés!
Egymást rajzoltuk le.”
Balikó Ottó
és **Guszter Gábor** munkája
9400 Sopron, Fenyő tér 1.
Általános Iskola

Egy őrs bemutatkozik

A lábatlani 1. számú általános iskola negyedikes Mókus őrsének tisztségviselői így írnak magukról:

Baracsi Julianna:

— Játékfelelős vagyok, tudom, fontos feladatot kaptam. A játék vidámságot jelent — és én komolyan készülök a vidámságszerzésre. Gyűjtöm a játékleírásokat, hogy megtanítsam azokat.

Bor Antal:

— Szeretem a vidámságot és azt, ha valaki nevet. Szívesen szerzek meglepetést, örömöt!

Farnadi Mária:

— Nótafa vagyok. Szeretek énekelni. Az ember akkor énekel, ha boldog. Én akkor vagyok boldog, ha énekelek. Éppen ezért szívesen tanítok másokat is dalra!

Kocsis József:

— Pénztáros vagyok. Nagy figyelmet igényel a tisztségem. Tudom, sok tízfilléres kell ahhoz, hogy tíz forint legyen belőle. Én számon tartom, nem hagyom elgurulni!

Markos Andrea:

— Tanulmányi felelősnek lenni nagyon jó dolog! Ha valaki valamit nem ért, annak segítek. Ha látom, hogy jobban megy társamnak a tanulás, nevetni tudnék, olyan boldog vagyok, mert abban az én munkám is benne van!

Osváth Erzsébet:

— Őrsvezető-helyettes vagyok. Egyszer talán én leszek úttörőként egy kisdobos Mókus őrs vezetője. Addig is jól odafigyelek, mit, hogyan kell csinálnom, ahhoz, hogy mindenki jól érezze magát és jól menjen a munka!

Szendrei Hajnalka:

— Virágfelelős vagyok. A virág szép. Környezetünkben legyen minél több belőle! Ablakban, kiskertben, mindenütt! Szeretem a természetet!

Szlávik Mária:

— Zászló- és nyakkendő-felelős vagyok. Tulajdonképpen zászlótartó. Időben figyelmeztetem pajtásaim, hogy ünnepélyes alkalmakkor mindegyikünkön ott díszelegjen a nyakkendőnk!

Teiter Róbert:

— Mozgékony vagyok, akár a sajtkukac. Lehet, hogy ezért lettem sportfelelős? Van egy bábom. Annak a segítségével mutatom be a gyakorlatokat. A tévétornát nálunk mindenki csinálja!

Nyéki Emőke őrsvezető:

— Szeretem a mókusaimat. Szívesen tartok foglalkozást. Szót fogadnak. Igaz, mindig nagyon felkészülök, hogy minden összejövetelünk olyan legyen, melyre száz év múlva is szívesen emlékeznek vissza!

Pajtások! Tisztségviselő kisdobosok! Számoljatok be ti is munkátokról!

Dobra verjük

Barcs János

GALAGONYA-TÜSKE

Kicsi kocsi kettő,
fűzfából vájt
teknő.

Galagonya-tüske,
szomszédlány a
Böske.

Dráva-parti bakar,
galagonya
sógor.

Kökényvirág-világ,
messziről rám
kiált.

Kicsi kocsi kettő,
lehetnél az
első!

Üres lesz a fészek, gondolták szomorúan a kácsárdiak, amikor megtudták, hogy a település iskolája megszűnik. Sátoraljaújhely tanácsa azonban úgy döntött, hogy az iskolát és környékét állandó úttörőtáborrá építteti át. Már a nyáron táborközponttá vált az iskola, körülötte játszótér, sportpályák és nyolc faház várta a gyerekeket. A zempléni hegyek lábánál sátorverésre alkalmas terepet is találtak. Ősszel és télen is táborozhatnak itt kedvükre az újhelyi és környékbeli kisdobosok. Kedves kácsárdiak! Írjátok meg, hogyan telik időtök most és mit terveztek gyönyörű birodalmatokban a téli szünidőre?

Palota, de nem a meséből. Egész Baranyában azt beszélik, hogy a legszebb, legkorszerűbb úttörőház Komlón épült. A bányászváros kisdobosai és úttörői valóságos palotában leltek otthonra. Könyvtár, olvasó- és játékszoba, meg szakköri szobák várnak a komlói gyerekekre. Még 150 személyes színháztermük is van. Mi akkor már csak kellemes napokat kívánhatunk az úttörőház látogatóinak — vagyis nektek, baranyai kisdobosok! Ugye, tudjátok, hogy e jókívánság hogy válhat valóra? Gondolataitokat, tapasztalataitokat meg is írhatjátok!

Geszteréden sok a virág. Most már csak azt kéne tudni, hol van Geszteréd, hol van ott az a sok virág, és hogy került oda, ahol van?

A gyerekek a Szabolcs-Szatmár megyei iskola gyakorlókertjében fólia alatt virágpalántákat neveltek. Minden kisdobos és úttörő hazavitt néhányat és elültette a házuk előtt. Ha előbb nem, hát tavasszal utánozza őket, aki teheti!

Zsákbamacska? Dehogy! Zsákba-textilhulladék. Tavasszal történt, hogy Kaposvár Kalinyin városrészében a MÉH helyi vállalatának emberei becsengettek a lakásokba és ezt mondták: meghoztuk a zsákot. A lakók nem csodálkoztak, hanem átvették a küldeményt. Aztán jöttek a kisdobosok és úttörők. Segítettek megtölteni a zsákokat használt ruhákkal. A teli batyukat visszaadták a MÉH-nek, az érte kapott pénzt pedig a városi tanácsnak ajánlották fel. A tanács kasszájában nem sokáig maradt a pénz: elköltötték a Kalinyin városrész gyermekintézményeire. Most itt az ősz, az újabb gyűjtési akciók ideje. Lehet, hogy az országban másutt is előkerül a zsák ötlete az ötlet-zsákból?

Nem csíp, nem harap, egy forint egy darab! Így kiabáltak réges-régen vásárokon, búcsúkban a csecsebecsék árusai. Tán még akkortájt is, amikor először indult útjára kedvencetek, az úttörővasút. Felavatásának 30. évfordulójára, még a nyáron új bélyeg került forgalomba. Most az őszi nagy levelezések idején ti is vessetek egy pillantást a bélyegre, még ha nem gyűjtitek is. Döntsétek el, tetszik-e. A jubileumi bélyegből is egy forint egy darab és meg nem erősített hírek szerint nem csíp.

„Olykor egy pöttöm kéknyakkendős kisfiú meg egy még pöttömebb kislány kiállt a zenekar elé és olyan trombitaszólót muzsikált el hirtelenében a nálánál kis híján nagyobb zeneszerszámon, hogy a bácsik, nénik elámultak a csodálkozástól. Ma is nehéz ámulat nélkül hallgatni őket..." Az idézet a Dunántúli Napló egyik cikkéből való, amely a Pécsi Úttörő Fúvószenekar megalakulásának huszadik évfordulója alkalmából jelent meg. Köszöntjük mi is a jubiláló zenekar kis és nagy muzsikusait, kisdobosait és úttörőit. Követőiknek is sikereket kívánunk. Baranyában ugyanis a siklósi fesztivál tanúsága szerint hét kitűnő úttörő- és ifjúsági együttes működik.

Kedves Coffi! Tegnap játékdélután volt az iskolánkban. Mindenki behozta a legkedvesebb játékát. A lányok majdnem mind babát hoz-

tak. Coffi! Te is szoktál babázni? El sem tudom képzelni rólad! Válaszolj hamar! Paprika

Kedves Paprika! Én is szoktam babázni. Hát még ha tudnád, hogy hogyan! De ez már titok, nem kötöm az orrodra! Coffi

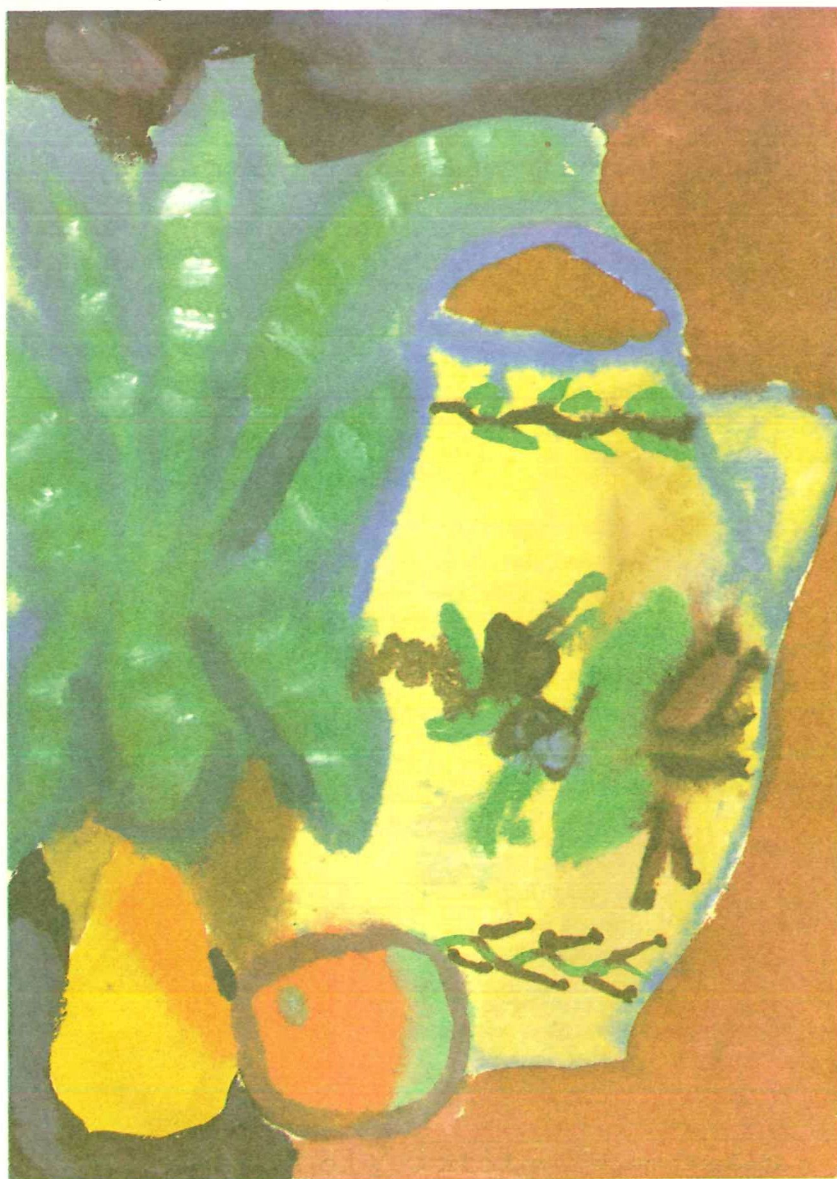
Édes-drága Coffikám, meséld el, mit játszol a babákkal! Amíg meg nem írod, addig nem tudok aludni a kíváncsiságtól! P.

Szegény Paprika! Nem akarom, hogy az álmatlanságtól zölden menj az iskolába, ezért elárulom: van egy pici Paprika-babám, meg egy pici Pocak-babám. Sok-sok történetet játszom el velük. Most például a pici Pocak beteg, mert elfelejtette, hogy hűvös idő van: egy szál ingben sétált az utcán, és fagyit is evett... Pici Paprika ott ül az ágya mellett, és vigasztalja. Többet nem írok. Coffi

Ez hihetetlen! Coffi, te jobban ismered Pocakot, mint ő saját magát! Mert képzeld, IGAZÁN megfázott, és IGAZÁN ott csücsül az ágyban! Én meg aggódom érte. Paprika

Kedves Paprika! Ne aggódj! Pici Pocak már meg is gyógyult, és hamarosan meggyógyul az IGAZI Pocak is! Szia! Coffi

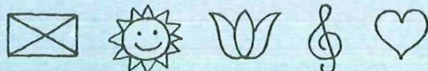
Marék Veronika munkája

Szabó Ibolya munkája
Sopron,
Fenyő téri Általános Iskola

Postafiók 100

Előveszem hazánk térképét. Sorban nézem, merre van Szirmabesenyő, Rudabánya, Zalkod, Jászboldogháza, Véménd és Hédervár. Javaslom, tegyetek Ti is így! Hogy miért? Mert érdekes dolgokról írnak ottani pajtásaink! Levelük mellett jelzést találtok. Szeptemberi számunkban t i t k o s jelekben állapodtunk meg és megírtuk, hogy azokat rárajzoljátok leveleitekre. Aki levelezőtársat keres, annak a jele boríték, aki úttörő- és kisdobos tettekről ad hírt — napocska, aki beszámol szülőföldjéről — tulipán, aki mesét, dalt, játékot küld — gé-kulcs. A szív jel pedig azt mutatja, hogy családotokról írtok.

„Tudod-e, mit csinál a takács? Hát azt, hogy mit csinál a vadász? Ha a kettőt összeteszed, ami kijön, megeheted! — Papp Zsuzsa (3711 Szirmabesenyő, Széchenyi u. 41.) megírta a találós kérdésre a választ is. Nem más, mint — szőlő

„Mi, a 2238-as Rákóczi Ferenc úttörőcsapat Dobó István rajának tagjai Petróczy Zoltánné tanító nénink segítségével ismerkedünk községünk jelenével és múltjával. Megtudtuk, hogy a bánya a földesuraké volt, és hogy az 1300-as években már dolgoztak benne. Bányamúzeumunkban sok régi eszközt láttunk. Honismereti szakkörre is járunk. Idős bányászokkal beszélgettünk. Meséltek arról, hogy a nehéz munkát gépek végzik odalent. A kitermelt ércet a dúsító mű dolgozza fel. Községünkben új lakónegyed épült. Minket az Irinyi szocialista brigád patronál. Szeretünk itt élni! — Papp László harmadikos (3733 Rudabánya, Árpád u. 7.)"

„Nálunk KISZ-es esküvő volt! Műsorral készültünk erre. A menyasszony Csicsek Erzsike, a vőlegény Fazekas Géza volt. Olyan szépen szerepeltünk, hogy a menyasszony szeméből kicsordult a könny. A legközelebbi esküvőn is szerepelünk! Gulácsi Edit negyedikes (3957 Zalkod, Kassai út 4.)"

„Az én nagymamám tanyán lakik itt, Jászboldogházán. Hatvannyolc éves. Ő a világ legdrágább nagymamája! Ha kis időm van, meglátogatom. Nagyon szépen énekel és mesél. Az ő igaz meséit semmilyen mesével nem cserélném el! Rengeteg summás dalt és betyárnótát ismer. Ha ott vagyok, a kishúgommal együtt vele énekelünk. Amellett dolgozunk. Megtanultam főzni. Rendben tartjuk a kertet. Sokszor beteg, de ha minket meglát, mindjárt mosolyog. Nagyon-nagyon szeretem az én nagymamámat! Csirke Katalin (5144 Jászboldogháza, Rózsa u. 22.)"

„Bemutatom a családom: édesapám a távközlési üzem művezetője. Édesanya is a postán dolgozik, ő telefonkezelő. Nagyon megértő, jó édesanya. Velünk sír, velünk nevet. Anita, a húgom most hat éves. Már ismerkedik a betűk világával. Nem tudok róluk többet írni. Én így is nagyon szeretem őket! Poch Mónika negyedikes (7726 Véménd, Rákóczi u. 49)."

„Nekünk, kisdobosoknak Hédervár szépítésében van egy kevéske részünk. Azt a szép parkot, mely körülveszi az iskolánkat, mi tartjuk tisztán. Tavasszal megkapáljuk a virágágyásokat, ősszel faleveleket égetünk, télen havat lapátolunk az úttörőkkel együtt. Egy idős nénivel vagyunk barátságban. Segítünk neki. Már nyolcvankilenc éves. Szeret minket és mi is szeretjük. Karácsony Ida másodikos (9178 Hédervár, Felszabadulás u. 53.)"

Leveleiteket várjuk. A titkos jelzésekről ne felejtkezzetek el!

Ferkai Loránt
Karton+csipesz

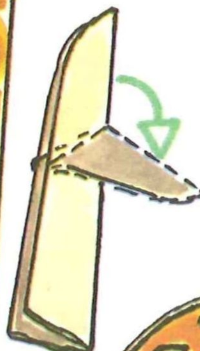
Kevés munkával, gyorsan elkészíthető, mégis mutatós ügyeskedéseket írunk le. Rajzaink és a cím elárulja: kartonpapírból kivágott formákat kell műanyag- vagy faruhacsipeszekkel kombinálnod, hogy a látható színes „állatkertet" elkészíthesd.

Névjegy nagyságú kartondarabon (1.) néhány vágást kell tenned, hogy a rákattintott csipeszekkel MALACKA legyen belőle. Szemet filctollal rajzolj, a színezést vízfestékkel végezd! Nem több fáradság a MACI sem (2.). Rajzunk ülő helyzetben mutatja, de loholhat is, ha a kedved így kívánja. Több vagdosást és rajzolgatást igényel a KAKAS (3.), ehhez viszont csak egy csipesz szükséges, lévén a kakasnak valamivel kevesebb lába. KROKODILUS barátunk (4.) akkor lesz élethű, ha kivágása és lábakkal ellátása után fejét a nyaknál kétszer megtöröd, JUMBÓ elefántnak (5.) pedig külön kartonból vágsz füleket. Sok csipesz kell DINÓ-hoz, az ősgyíkhoz (6.), és ügyesebb ollókezelés a SZARVAS-hoz (7.). A ZSIRÁF-nak (8.) igen hosszú, felébe hajtott, lefelé tört nyaka van, NYUSZKÓ-nak pedig (9.) a feje kétrétű, s füle is csipesz. Tervezz, készíts még lovacskát, rókát, teknőst, vagy akár százlábút!

VITÉZEK NEVELŐ ISKOLÁJA

Írta:
Papp László
Rajzolta:
Nagyvári László

EZ A HISTÓRIA MÉG AZ ŐSHAZÁBAN TÖRTÉNT. A FEKETE TENGERTŐL ÉSZAKRA. A DON KANYARULATÁBAN TÁBOROZOTT A HÉT MAGYAR TÖRZS. ÜGYEK VOLT A VEZÉRÜK. FIA, ÁLMOS ÍGY SZÓLT LEGÉNY PAJTÁSÁHOZ, RAVASZHOZ:

VAN SZÉP FEGYVERÜNK, DÍSZES RUHÁNK, LÓFUTTATÁST IS NYERTÜNK A DONIMAGYAROKNÁL, RÖPTÉBEN EJTJÜK EL A MADARAT. MÉGSEM VAGYUNK IGAZI VITÉZEK!

SZÖKJÜNK A PUSZTÁRA, ÁLMOS! GYERÜNK A CSIKÓSOKHOZ! ŐK HÍRES VEREKEDŐK!

KÉRLEK FÉRJEM-URAM! PARANCSOLD VISSZA FIÚNKAT ÁLMOST!

DERÉK FIAM VAN EMESE! A PUSZTA A VITÉZEK NEVELŐISKOLÁJA NE FÉLTSD ŐT!

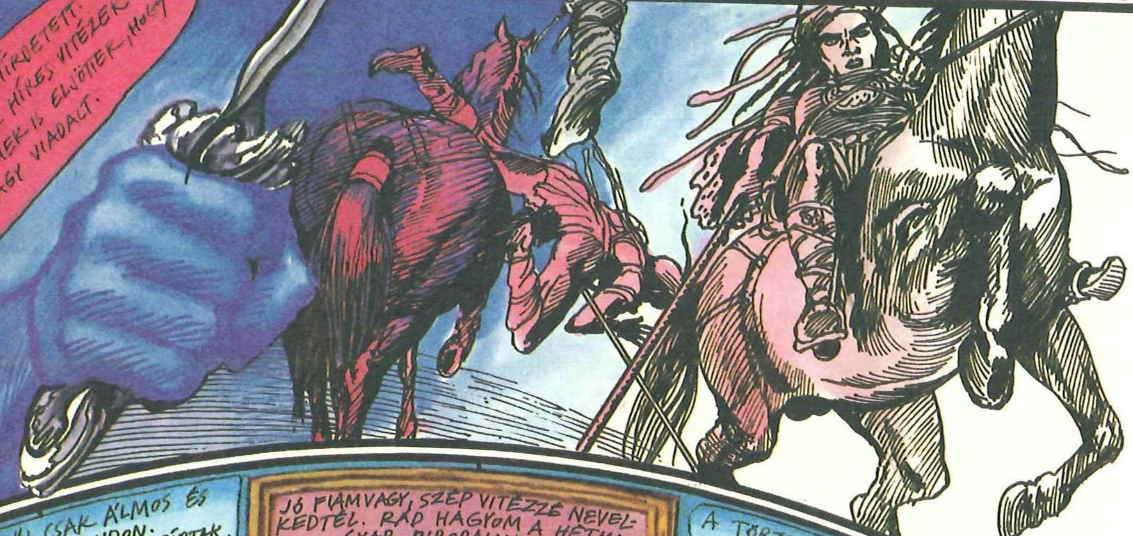
SZÖKJÜNK A PUSZTÁRA! A VITÉZ, AZ ÉG SÁTRA ALATT TANYÁZIK, NYEREG A FEJALJA!

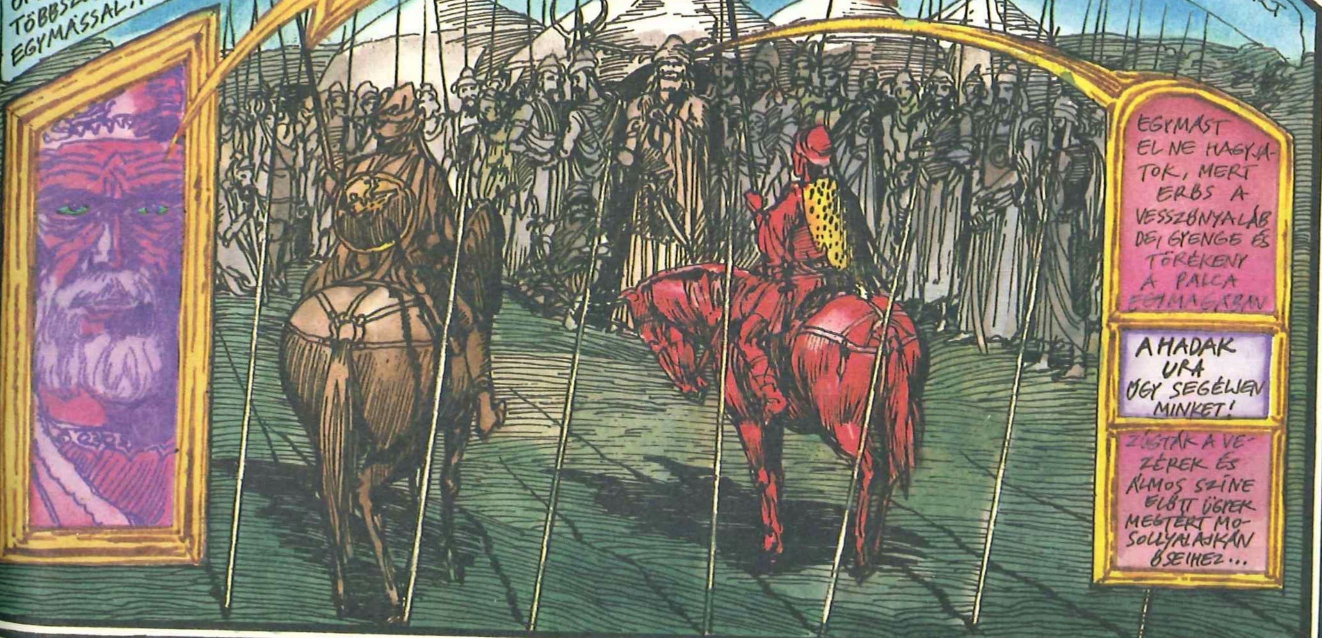
ÖREG ÓCSA, A PUSZTAI MÉNES URA ÍGY FOGADTA ÁLMOST:

LÉGY ÜDVÖZÖLVE KISURAM! JÓ HOGY JÖTTETEK! CSAK LEÁNYKA HEVER PÁRDUCOS NYOSZOLYÁN!

MEGTANULTAK SZÁGULDÓ LÓRÓL CÉLBA TALÁLNI, MAJD AZ ÍJ UTÁN A PÁRVIADALOK BÜSZKE FEGYVERÉT A KARDOT FORGATTÁK. VÉGÜL A KOPJA KÖVETKEZETT. MEGTANULTÁK HOGYAN KELL EGY ÜGYES SZÚRÁSSAL KIVETNI AZ ELLENFELET NYERGÉBŐL.

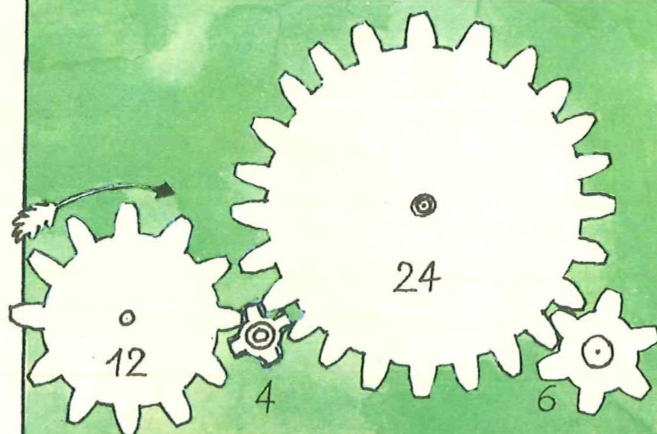

HAZATÉRTEK AZ IFJAK. A NAGYÚR VETÉLKEDÉST HIRDETETT. MESSZEFÖLDRŐL JÖTTEK HÍRES VITÉZEK, VEZÉREK, FEJEDELMEK IS ELJÖTTEK, HOGY LÁSSÁK A NAGY VIADALT.

A HÁROMSZÁZ VITÉZBŐL CSAK ÁLMOS ÉS OND FIA ETE MARADT A PORONDON. TÖBBSZÖR NEKILENDÜLTEK, DE NEM BÍRTAK EGYMÁSSAL. MIUTÁN ÜGYEK ÍGY SZÓLOTT:
JÓ FIAM VAGY, SZÉP VITÉZZÉ NEVELKEDTÉL. RÁD HAGYOM A HÉTMAGYAR BIRODALMAT. NEKED KELL MOSTMÁR OLTALMAZNOD ÉS ATTILÁÉT VISSZASZEREZNED!
A TÖRZSEK VEZÉREINEK MONDOTTA PEDIG AZT:
EGYMÁST EL NE HAGYJATOK, MERT ERŐS A VESSZŐNYALÁB DE, GYENGE ÉS TÖRÉKENY A PÁLCA EGYMAGÁBAN
A HADAK URA ÚGY SEGÉLJEN MINKET!
ZÚGTÁK A VEZÉREK ÉS ÁLMOS SZÍNE ELŐTT ÜGYEK MEGTÉRT MOSOLLYAL AJKÁN ŐSEIHEZ...

2 Októberi fejtörő

Fogaskerekek

Négy fogaskerék kapcsolódik össze. Az elsőnek 12, a másodiknak 4, a harmadiknak 24, a negyediknek 6 foga van. Ha az első kereket egyszer körbeforgatjuk, hányszor fordul körbe a negyedik kerék? Milyen irányban fordul a negyedik kerék, ha az első kerék a nyíl irányában forog?

	a	j	n	a	l	k	a
m		r	i	a	n	n	a
m	á		y	á	s	k	a
e	l	e		n	ő	r	a
b	e	n	e		e	k	
v	e	r	o	n		k	a
m	á	r	t	u	s		a
d	o	r	o	t	t	y	

Egészítsd ki

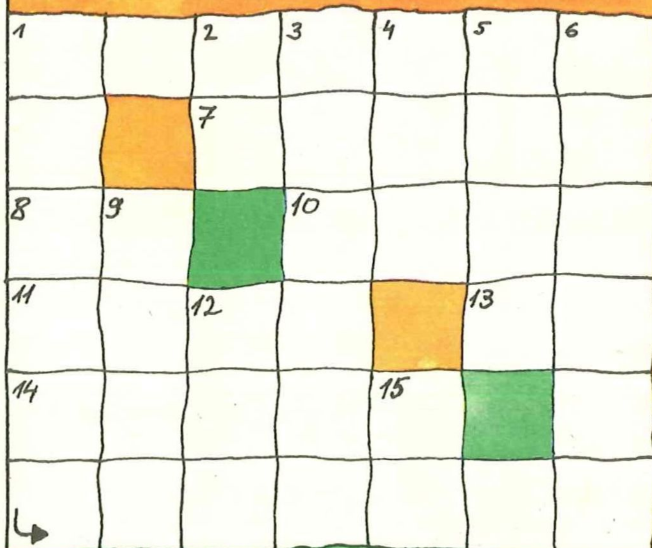
A hiányzó betűk lefelé összeolvasva e hónap egy szomorú emlékű napját adják.

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Oltalom. 7. Névelővel mindnyájunk vágya. 8. D. H. 10. Ennivaló. 11. Nyomasztó érzés. 13. Személynévmás. 14. Nem azért.

Függőleges: 1. Termésével jól lehet játszani (a nyíl irányában folytatva). 2. Fordítva juttat. 3. Déli étkezésre. 4. Élet. 5. Fordítva kugli. 6. Fordítva magasra tartom. 9. Hozni felszólító módban. 12. NÉT. 15. Tóni mássalhangzói.

A keresztrejtvényből csak a függőleges 1., 3. és 6. megfejtését kell beküldened.

Készítsetek kivonást

• • 9 •
− • • 3
• • 5

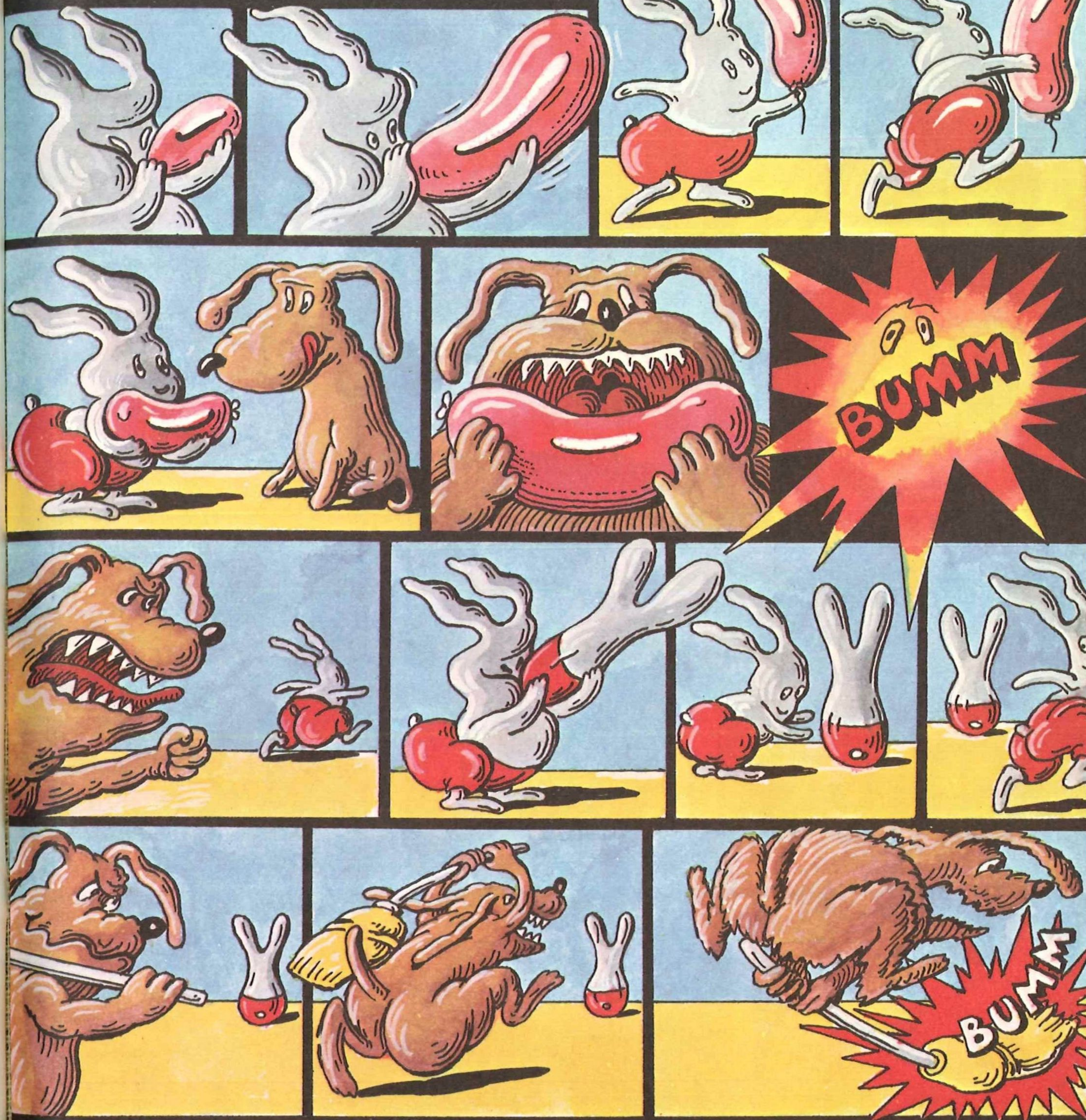
Ebben a kivonásban az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0 számok mindegyike előfordul, de csak egyszer. Írd be a pontok helyére a megfelelő számokat!

Hány éves a papa

Egy apuka azt mondja: Én háromszor olyan idős vagyok, mint a fiam, az apám pedig kétszer olyan idős, mint én. Hármunk éveinek összege 100. Hány éves a papa?

Figyelem! A felső sarokban levő számot és a megfejtést majd csak novemberben kell beküldened, addig őrizd meg a szeptemberit is.

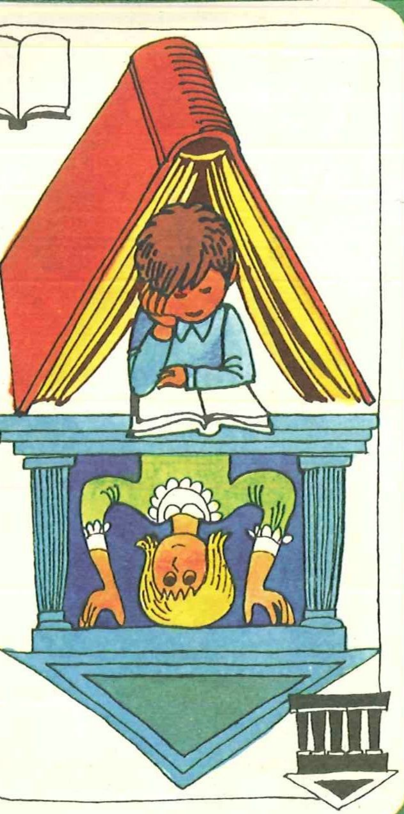
elvidéki András rajza

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVII. évf. 8. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 78.0658. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap Herpai Zoltán, a hátsó címoldal Görög Júlia munkája

Ára: 4,— Ft

Barátunk a könyv,

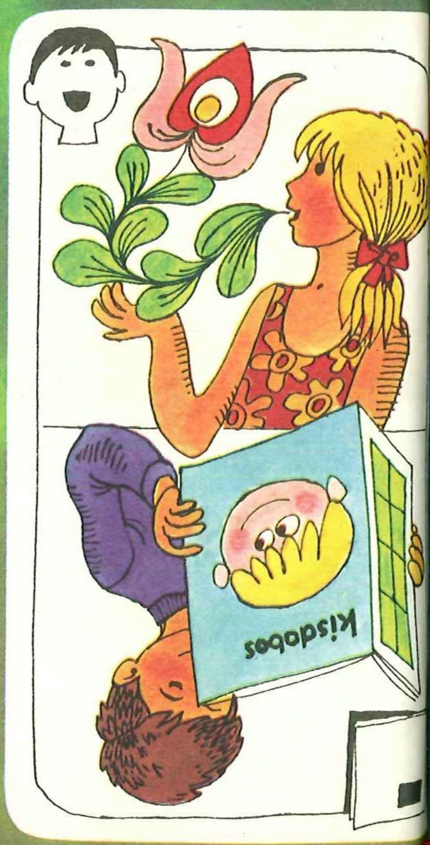

zínház, TV, film,

rádió, múzeun

zene, tánc, szép szó, újság.